

[Undervisningsministeren.]

farende! Vi fik Teaterloven af 1903 under J. C. Christensen som Kultusminister. Det var den første Forstrækningsordning. Tidligere, fra Midten af 70erne havde vi den Ordning, som Venstre sammen med de Konservative i Landstinget lavede ved det store Forlig i 1876, hvorved man lod Budgettet optage paa Finansloven med aarlige Bevillinger. I 1903 fik vi den J. C. Christensen'ske Ordning med et lille fast Tilskud paa 125 000 Kr., men saa kunde der faas Forstrækning, hvis der midlertidig krævedes noget mere. Denne Ordning varede i 5 Aar, for Loven var kun midlertidig, gjaldt kun i 5 Aar, og det var en af Lovens Fordele. I 1908 blev dens Gyldighed forlænget for 3 Aar under Kultusminister Enevold Sørensen — vi havde ikke et radikalt Ministerium i 1908. I 1911, da den udløb, blev den gjort permanent under Venstres Ministerium Neergaard, under Kultusminister Appel. Det er altsaa tre Venstreministre: J. C. Christensen, Enevold Sørensen og Appel, der har det direkte Ansvar for Lovene af 1903, 1908 og 1911, radikale Ministre har aldrig haft noget med det at gøre, det var en forunderlig historisk Fejltagelse i det ærede Medlem Hr. Pinholts Udtalelser. Se, det blev jo kritiseret den Gang. I 1903 kritiserede Socialdemokraten Harald Jensen Forstrækningsordningen, og i 1911 kritiserede den radikale Ove Rode denne Forstrækningsordning, men uden at vinde tilstrækkelig Tilslutning her i Rigsdagen.

Den endte med, at der efter Loven af 1911 bevilgedes fast aarlig 150 000 Kr. i Tilskud, hvorpaa Teatret brugte 10 Gange saa meget eller mere og rekvirerede det uden videre fra Finanshovedkassen. Det var en meget ulykkebringende Ordning. Den virkede ødelæggende paa Teatrets Anseelse ude omkring i Befolkningen og her paa Rigsdagen, og den virkede og maatte virke demoraliserende indadtil, paa Teatret. Det er den, vi skal bort fra, som jeg altid har ønsket at komme bort fra, som jeg søgte at komme bort fra ved Dobbeltscenestitutionen, som jeg søger at komme bort fra, og kommer bort fra ved det foreslaaede faste Tilskud. Kan det ikke slaa til, ja, saa maa Ministeren komme med Tilægsbevillingskrav. Det bliver, som jeg sagde i Finansudvalget, hverken behageligt for Ministeren eller for Teatret, og saa er det en Bevillingssag for Rigsdagen. Det er noget ganske andet, end at Teatret i de sidste 30 Aar har kunnet rekvirere de manglende Penge oppe fra Finanshovedkassen.

Denne Ordning, disse 30 Aars Ordning, har efter min Mening virket ganske overordentlig skadeligt for Teatret, og jeg venter mig ikke saa lidt af, at vi nu kommer bort fra Forstrækningsordningen og ind under Budgettets Tugt. Det er Kærnen i den Nyordning, som jeg her foreslaar, og som et stort Flertal af Finansudvalget slutter sig til.

Det ærede Medlem Hr. Jensen (Broby) gjorde sig Sagen ret let. Ja, han var i Form i Dag, han talte som Sejrherr, ikke paa den store Arena, der hedder den danske Rigsdag, men paa den mindre, der hedder det danske Venstre, han talte som Triumfator, endelig var hans Anskuelse trængt igennem, man kunde jo ogsaa høre det paa hele Stemmeføringen. Men han har jo rigtignok gjort sig det meget let. Det ærede Medlem foreslaar simpelt hen en Tekstanmærkning, hvorved vi faktisk ophæver den 200-aarige bestaaende Statsinstitution. Opera, Ballet, Kapel skal afskaffes, og saa bliver Skuespillet tilbage. Det er i hvert Fald en Nedlæggelse for tre Fjerdedeles Vedkommende uden nogen nærmere Udredning af, om den Sum, der skal svare til Forlystelseskatten, om den kan slaa til, uden nogen som helst nærmere Undersøgelse. Saa letsindigt tror jeg ikke, man bør skride til at nedlægge en bestaaende Statsinstitution med alt, hvad dertil hører. Det ærede Medlem har ikke en Gang tænkt over, hvad jeg dog tydeligt nok sagde i Finansudvalget, hvor han havde Lejlighed til at høre paa det, at man jo ikke uden videre slipper bort fra visse Statsforpligtelser, fordi man gaar hen og nedlægger Teatret eller dog tre Fjerdedele deraf — det gør man ikke. Jeg meddelte i Finansudvalget, at jeg havde ladet anstille en aktuarmæssig Undersøgelse af Statens Pensionsforpligtelser, Forpligtelser, som maatte opfyldes, hvis Staten skulde optræde, som en hæderlig Stat maa optræde. Vi har en Pensionsfond; den vil slaa til, hvis Teatret lever sit naturlige Liv ud i Fremtiden, men standses det pludselig, faar Staten visse Forpligtelser. Min Forgænger, Hr. Byskov, gjorde i sin Tid, i Sommeren 1927, disse Forpligtelser op, da han førte en stor Teaterdebat med det ærede Medlem Hr. Axel Dam, og han kom da til en noget større Sum, end jeg nu kommer til, fordi Pensionsfondens Stilling er blevet noget forbedret i de forløbne Aar. Men efter en kyndig aktuarmæssig Opførelse vil Statens Pensionsforpligtelser dog nu beløbe sig til saa meget som 2 Mill. Kr., og hvis vi nøjes med det, det ærede Medlem Hr. Jensen (Broby) foreslaar, vil det blive 1½ Mill. Kr. Det ærede Medlem har